

مرکز مجازی امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (إقرار)

استثناء بعد از اقرار ۴

جلسه ۱۵

استاد رفعتی

احکام استثناء بعد از اقرار:

۱. اگر مقر، از غیر جنس مستثنی منه استثناء نمود؛ یعنی مستثنی با مستثنی منه از حیث جنس مغایر و مختلف بودند؛ این استثناء صحیح بوده و قهراً مستثنی از مستثنی منه اسقاط می شود و در صورتی که چیزی باقی ماند؛ همان باقی مانده، بر عهده وی لازم و ثابت می شود و در غیر این صورت، استثناء باطل است. مانند اینکه بگوید: له علیّ مائة آلا ثوبا (برای فلانی بر عهده من صد تومان است مگر ثوب و جامه ای).

۲. استثناء مستغرق به اتفاق علماء باطل است؛ مثل اینکه بگوید: له علیّ مائة آلا مائة (برای او بر ذمه من صد تومان است مگر صد تومان). در این صورت، اگر ادعای اشتباه کند؛ پذیرفته نمی شود ولی اگر به دنبال کلامش چیزی مانند «الا تسعین» بگوید، چون از حالت استغراق خارج می شود؛ مجموع سخنش مورد قبول واقع می شود.

۳. اضراب بوسیله «بل» باطل است؛ مثل اینکه بگوید: له علیّ مائة بل تسعون؛ پس در دو موضع مبلغ صد تومان به عهده اش ثابت می شود.

فرع

اگر شخصی بگوید: برای او بر عهده من است ده تومان از ثمن میبعی که آن را قبض نکرده ام؛ حکم این است که وی را به پرداخت ده تومان ملزم می نمایند (ادامه بحث در جلسه بعد).